

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 70 35 73, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
INSTITUTA ZA AKREDITIRANJE
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2009. GODINU**

Broj: 01-02-08-16-1-829/10

Sarajevo, ožujak 2010. godine

K A Z A L O

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	NALAZI I PREPORUKE	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sustav internih kontrola	6
4.	Proračun	6
5.	Kapitalni izdaci	7
6.	Stalna sredstva	8
III.	KORESPONDENCIJA	8
	Privitak:	9
	- Tablica 1. Odobreni i izvršeni proračun za 2009. god.	

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Temelj za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Institut) i usuglašenost poslovanja sa važećom zakonskom regulativom za godinu koja se završava na dan 31.12.2009. godine.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Instituta je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja tj. Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj 33/07) i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH broj: 01-St4-16-1810/05. Ova odgovornost obuhvaća: uspostavljanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za sukladnost poslovanja Instituta sa važećom zakonskom regulativom.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima na temelju revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima (Službeni glasnik BiH, broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te kako je poslovanje usuglašeno sa važećom zakonskom regulativom.

Revizija uključuje provedbu postupaka s ciljem pribavljanja revizijskih dokaza o sukladnosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Pri procjeni rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući te osiguravaju temelj za mišljenje revizora.

Mišljenje:

Prema našem mišljenju finansijska izvješća Instituta prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na dan 31. prosinca 2009. godine, rezultate poslovanja i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan i u suglasnosti su sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvješćivanja.

Finansijsko poslovanje Instituta u tijeku 2009. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usuglašeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 09.03.2010. godine

Zamjenica glavnog revizora

Božana Trninić

Glavni revizor

Milenko Šego

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine je samostalna institucija utemeljena Zakonom o osnivanju Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH broj:10/02). Prema odredbama članka 7. navedenog Zakona Institut je nadležan za:

- razvijanje, provođenje i održavanje sustava akreditiranja Bosne i Hercegovine,
- provođenje procedure akreditiranja i nadzora tijela za ocjenjivanje usklađenosti,
- zastupanje Bosne i Hercegovine u europskim i međunarodnim organizacijama za akreditiranje,
- organiziranje i provođenje specijalističkog obrazovanja kadrova u području akreditiranja,
- razvijanje i uspostavljanje informacionog sustava o dodijeljenim akreditacijama i dokumentima iz područja akreditiranja,
- druge upravne i stručne poslove.

Institut ima svojstvo pravne osobe sa sjedištem u Sarajevu.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju je izvršio reviziju poslovanja Instituta za 2008. godinu, o čemu je sastavljeno izvješće. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti opisane u Izvješću o reviziji Instituta za 2008. godinu i Institutu je sugerirano da ih razmotri te da poduzme određene aktivnosti kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljnjem poslovanju.

Institut je dostavio odgovor Uredu za reviziju sukladno članku 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija BiH o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nedostataka koji su identificirani u Izvješću o reviziji za 2008. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2008. godinu te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke

- Procedure javnih nabava su provedene sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama.

Realizacija preporuka u tijeku

- Sustav internih kontrola je unaprijeđen i poduzimaju se aktivnosti na daljnjem unapređenju i poboljšanju istih (vidjeti poglavlje 3. Izvješća).
- Planiranje proračuna iako je poboljšano nije u cijelosti izvršeno na zadovoljavajući način (vidjeti poglavlje 4. Izvješća).

3. Sustav internih kontrola¹

Institut je uspostavio sustav internih kontrola koji omogućava efikasno nadziranje poslovnih procesa unutar organizacije i daje povratne informacije za poboljšanje sustava internih kontrola.

Institut je donio Pravilnik o internoj kontroli i reviziji i interna pravila kojima su regulirana određena područja potrošnje i u kojima su definirani nivoi ovlaštenja i odgovornosti rukovodstva i osoblja Instituta.

Međutim, iako su doneseni navedeni interni akti, iskazane su slabosti sustava internih kontrola kod sastavljanja tenderske dokumentacije za nabavu računalne opreme i kod obračuna amortizacije stalnih sredstava.

Preporuka: revizija sugerira nastavak dogradnje postojećeg sustava internih kontrola i poduzimanje dodatnih aktivnosti u cilju kreiranja učinkovitog sustava internih kontrola.

4. Proračun

Ministarstvo financija i trezora BiH utvrdilo je gornju granicu rashoda Institutu koja je izvedena iz Dokumenta okvirnog proračuna institucija BiH za 2009. godinu u iznosu od 1.156.000 KM.

Institut je izradio zahtjev proračuna za 2009. godinu i dostavio Ministarstvu u iznosu od 1.156.000 KM na bazi 17 zaposlenih.

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2009. godinu odobrena proračunska sredstva Institutu za 2009. godinu iznosila su 1.034.000 KM za 17 zaposlenih od čega 1.011.000 KM je planirano za tekuće izdatke i 23.000 KM za kapitalne izdatke.

U tijeku 2009. godine je na temelju mjera uštede u proračunu institucija Bosne i Hercegovine došlo do umanjenja na stavkama bruto plaća i naknada za 3,50%, naknada troškova zaposlenih za 8% i svih operativno-materijalnih troškova za 5%, što je dovelo do umanjenja proračuna za 43.590 KM, tako da je odobreni proračun Instituta iznosio 990.410 KM.

Institut je na temelju odluke Ministarstva financija i trezora izvršio promjenu strukture rashoda u ukupnom iznosu od 2.000 KM, na način da su za isti iznos povećani tekući izdaci, a smanjeni izdaci za nabavu opreme.

Izvršenje proračuna Instituta sa 31.12.2009. iznosilo je 870.415 KM što je manje od odobrenog proračuna za 119.995 KM ili što predstavlja 88% realizacije proračuna. Od toga, na tekućim izdacima izvršenje je iznosilo 849.709 KM, ili 88%, a na kapitalnim izdacima izvršenje je iznosilo 20.706 KM, ili 99%.

Ukupno izvršenje proračuna Instituta prikazano je u Tablici 1 - *Odobreni i izvršeni proračun za 2009. godinu* - u privitku ovog Izvešća.

Iako je dinamika zapošljavanja realizirana sukladno planiranim aktivnostima na početku godine uštede na poziciji plaće i naknade iznosile su 108.871 KM od ukupnih ušteda koje su iznosile 119.995 KM.

¹ Interna kontrola je skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovoditelji i ostali djelatnici sa svrhom stjecanja razumnog uvjerenja glede postizanja ciljeva na području sljedećih kategorija: 1) učinkovitost poslovanja, 2) pouzdanost financijskog izvješćivanja i 3) usklađenost s primjenjivim zakonima i propisima.

Plan rada-aktivnosti je usvojen od strane Vijeća ministara BiH 5.3.2009. godine i pripremljen je na temelju Zakona o akreditiranju BiH i Zakona o osnivanju Instituta za akreditiranje BiH i predstavlja temeljni dokument za izvršenje aktivnosti Instituta.

Temelj rada Instituta u 2009. godini bili su strateški dokumenti: Jačanje sustava akreditiranja u BiH i Dokument višegodišnjeg indikativnog planiranja za BiH za period 2007.-2009. godine. Polazeći od temeljnog cilja da će Institut u veoma bliskoj budućnosti postati punopravni član EA – Europske kooperacije za akreditiranje, a zatim pokrenuti aktivnosti za potpisivanje i Multilateralnog sporazuma sa EA, Program rada Instituta za 2009. godinu je usmjeren na stvaranje preduvjeta za ostvaranje ovog cilja.

Ključni planski ciljevi bili su:

- pripremiti Institut za podnošenje aplikacije za potpisivanje MLA – Multilateralnog sporazuma sa EA najmanje u jednom području akreditacije,
- pripremiti i dostaviti aplikaciju za članstvo u Međunarodnom akreditacionom forumu (IAF) i Međunarodnoj organizaciji akreditiranih laboratorija (ILAC).

Premda se plan rada izrađuje odvojeno od plana sredstava u proračunu isti je povezan i urađen u skladu sa odobrenim proračunom za 2009. godinu.

Izvešće o radu-aktivnostima za 2009. godinu dostavljeno na razmatranje Vijeću ministara BiH 02.03.2010. godine, a koje do završetka revizije nije bilo usvojeno, odražava stanje aktivnosti i povezano je sa planom i programom rada Instituta za 2009. godinu .

Preporuka: *preporučamo Institutu da procesu planiranja posveti više pažnje, zato što je kvalitetno planiranje proračuna strateški važna osnova za osiguranje materijalnih i ljudskih resursa te značajno za ekonomično i transparentno upravljanje sredstvima.*

5. Kapitalni izdaci

Nabava računalne opreme: U 2009. godini Institut je izvršio nabavu računalne opreme u ukupnoj vrijednosti od 14.911 KM. Za testirani uzorak izbor najpovoljnijeg dobavljača proveden je konkurentskim postupkom bez objave obavještenja i ugovor je zaključen sa tvrtkom Recro net d.o.o. Sarajevo u iznosu 13.449,95 KM.

Uvidom u tendersku dokumentaciju uočeno je da opis opreme za koju su tražene ponude ukazuje da može postojati preferiranje određene marke opreme, čime se ne bi osigurala pravična i aktivna konkurencija i što bi bilo u suprotnosti saredbama članka 14. Zakona o javnim nabavama (članak 14. stavak 1. ZJN: "Tehničke specifikacije bit će nediskrimirajuće prema dobavljačima i osiguravat će pravičnu i aktivnu konkurenciju") .

Preporuka: *preporučamo Institutu da ubuduće tendersku dokumentaciju priprema sukladno Zakonu o javnim nabavama koja neće biti diskriminirajuća prema dobavljačima i koja će osigurati pravičnu i aktivnu konkurenciju.*

6. Stalna sredstva

Pregledom obračuna amortizacije stalnih sredstava utvrđeno je da amortizacija nije ispravno obračunata zbog pogrešne primjene Odluke o visini godišnjih stopa otpisa stalne imovine kod proračunskih korisnika broj 01-08-02-1-8169/09 od 23.12.2009. godine koju je donijelo Ministarstvo financija i trezora BiH.

Utvrđeno je da su nove amortizacione stope (zbog programa za obračun amortizacije) primijenjene ne samo za obračun amortizacije u 2009. godini nego i na ranije godine. Na ovaj način Institut je navedena odstupanja ukupno obračunate amortizacije do 31.12.2008. godine evidentirao i u Glavnoj knjizi na kontima ispravke vrijednosti na kojima je bilo promjena u stopama, a što nije trebalo, tako da je amortizacija za 2009. godinu iskazana u većem iznosu za 3.434 KM. Zbog navedenog su sadašnja vrijednost stalnih sredstava i izvori sredstava na dan 31.12.2009. godine iskazani u manjem iznosu za 3.434 KM.

Preporuka: preporučamo Institutu da umani ispravku vrijednosti osnovnih sredstava za pogrešno obračunatu i knjiženu amortizaciju do 31.12.2008. godine za iznos 3.434 KM čime će se sadašnja vrijednost stalnih sredstava i izvori sredstava na dan 31.12.2009. godine povećati za isti iznos.

III. KORESPONDENCIJA

Institutu je uručen Nacrt izvješća o reviziji za 2009. godinu radi dostavljanja komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana, Institut nije dostavio komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća o reviziji.

Temeljem toga ovo izvješće predstavlja konačno izvješće dostavljeno klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji.

Revizijski tim:

Vlatko Malbašić, viši revizor

Nataša Avdalović, revizor

Enes Alić, revizor

Odobreni i izvršeni proračun za 2009. godinu

Tablica 1.

Red. broj	Vrsta rashoda	Odobreni proračun po zakonu	Smanjenje-mjere uštede (po zahtj. MMF)	Restrukt uriranje proračuna	Tekuća pričuva	Ukupno proračun (3+4+5+6)	Izvršenje proračuna sa 31.12.09	Razlika (7-8)	% 8/7
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Tekući izdaci	1,011,000	43,590	2,000	0	969,410	849,709	119,701	88
1.	Plaće zaposlenih	596,000	20,860	0	0	575,140	466,269	108,871	81
2.	Naknade troškova zaposlenih	66,000	5,280	-2,000	0	58,720	57,158	1,562	97
3.	Putni troškovi	96,000	0	6,000	0	102,000	98,328	3,672	96
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	14,000	0	1,500	0	15,500	14,607	893	94
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	26,000	0	0	0	26,000	24,262	1,738	93
6.	Nabava materijala	9,000	0	-2,000	0	7,000	6,910	90	99
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	12,000	2,000	-5,000	0	5,000	4,504	496	90
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	99,000	0	12,000	0	111,000	110,912	88	100
9.	Izdaci za tekuće održavanje	11,000	2,000	-6,000	0	3,000	2,648	352	88
10.	Izdaci za osiguranje	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	82,000	13,450	-2,500	0	66,050	64,111	1,939	97
II.	Kapitalni izdaci	23,000	0	-2,000	0	21,000	20,706	294	99
1.	Nabava zemljišta	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabava građevina	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Nabava opreme	23,000	0	-2,000	0	21,000	20,706	294	99
4.	Nabava ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Rekonstrukcija i inves.održ.	0	0	0	0	0	0	0	0
III.	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	0	0
IV.	Ukupan proračun	1,034,000	43,590	0	0	990,410	870,415	119,995	88

V.	Donacije¹	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupan proračun sa donacijama	1,034,000	43,590	0	0	990,410	870,415	119,995	88

	Broj zaposlenih	17				17	17	0	100
--	------------------------	-----------	--	--	--	-----------	-----------	----------	------------